

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/111/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614206791
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2614206791.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti R.: C., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov: matka - D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. D. XXXX/XX, J. a otec - D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, P., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 16. októbra 2014, č.k. 4P/43/2014-26, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach určenia výživného, určenia nedoplatku na zročnom výživnom a trov konania r u š í a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zveril mal. C. a mal. I. do osobnej starostlivosti matke, ktorá je povinná deti zastupovať a spravovať ich majetok s účinnosťou od 24.07.2014, otcovi uložil platiť na výživu každého dieťaťa sumu 50 eur mesačne vždy do 15.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc 24.07.2014 a súčasne určil, že otec je povinný zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 24.07.2014 do 31.10.2014 na každé z detí vo výške 103,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 a 2, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a 2, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že návrh matky bol podaný dôvodne. Rodičia maloletých detí C. a I. od apríla 2014 nežijú v spoločnej domácnosti, hoci nie sú rozvedení. Všetku starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka maloletých detí, otec maloleté deti navštevuje nepravidelne a rovnako nepravidelne zasiela i výživné. Za obdobie od júla do októbra zaslal výživné na mal. deti spolu vo výške 96,50 eur na každé mal. dieťa. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, preto súd zveril mal. C. a mal. I. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platiť výživné na mal. C. vo výške 50 eur a na mal. I. vo výške 50 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky, s účinnosťou od 24.07.2014. Matka mal. detí je na rodičovskej dovolenke, jej jediný príjem predstavuje rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a prídavky na dve deti vo výške 47,04 eur. V priebehu konania sa súdu nepodarilo zistiť zárobok, resp. iný príjem otca, avšak vzhľadom ku skutočnosti, že otec výživné na mal. deti zasiela, síce nepravidelne a v rôznych sumách, ale predsa len zasiela, súd vychádzal z predpokladu, že otec mal. detí je zamestnaný a pri určovaní výšky výživného na mal. deti vychádzal z minimálnej mzdy, ktorá je v súčasnej dobe vo výške 352 eur. Súd má za to, že takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí i zárobkovým možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Súd určil výživné od 24.07.2014, t.j. odo dňa podania návrhu tak, ako to žiadala matka vo svojom návrhu. Vzhľadom k spätnej účinnosti výživného súd určil, že otec má nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 24.07.2014 do 31.10.2014 na mal. C. vo výške 103,50 eur a na mal. I. vo výške 103,50 eur, ktorý je

povinný zaplatiť matke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného a nedoplatku na zročnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Nesúhlasil s výškou výživného, pretože je na úrade práce a prichádza o strechu nad hlavou vo verejnej dražbe. Nesúhlasil rovnako s určením nedoplatku na zročnom výživnom. Poukázal na to, že k 15.11.2014 mal zaplatiť 307 eur, zaplatil sumu 269 eur, ktorú poslal matke detí do 31.10.2014 a rozdiel 38 eur doplatil 24.11.2014. Navrhol zníženie výživného na sumu 35 eur.

K odvolaniu otca maloletých detí sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť, nakoľko bol toho názoru, že určené výživné zodpovedá opodstatneným potrebám a veku oboch maloletých detí i zárobkových možnostiam a schopnostiam oboch rodičov.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania, keďže ide o konanie, ktoré bolo možné v zmysle ust. § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých detí je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 4P/43/2014 je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C., nar. XX.XX.XXXX a maloletemu I., nar. XX.XX.XXXX.

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zveril mal. C. a mal. I. do osobnej starostlivosti matke, ktorá je povinná deti zastupovať a spravovať ich majetok s účinnosťou od 24.07.2014, otcovi uložil platiť na výživu každého dieťaťa sumu 50 eur mesačne vždy do 15.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc 24.07.2014 a súčasne určil, že otec je povinný zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 24.07.2014 do 31.10.2014 na každé z detí vo výške 103,50 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného a v časti určenia nedoplatku na zročnom výživnom a súvisiacej časti trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa nezistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, pričom z obsahu napadnutého rozsudku nemožno vyvodiť, akými úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a prečo nevykonal ďalšie dôkazy. Rovnako došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom otca maloletých detí, keď prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým sa znemožní účastníkovi konania realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom odňatie možnosti konať pred súdom je relevantné vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania, a tiež pri rozhodovaní. Nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavuje predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ako aj článku 46 Ústavy SR. Jedným z týchto princípov predstavujúcim súčasť práva na riadny proces a vylučujúcim svojvôľu pri rozhodovaní je i povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodniť (§ 157 ods. 1 O.s.p.), a to spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, ak sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými

zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba považovať takéto rozhodnutie za rozhodnutie v rozpore s článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj článkom 46 Ústavy SR.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok neodôvodnil spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a teda napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu práva účastníkov na riadny proces, pretože títo majú podstatne sťažené postavenie pri napadnutí rozsudku odvolaním práve vzhľadom na absenciu dôvodov rozhodnutia. Už len z tohto dôvodu bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovania bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, prax a pod.). Možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti (dopyt na trhu práce a pod.). Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča teda nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti dané okrem iného jeho fyzickým stavom, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je vôbec zrejmé, na základe čoho súd určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým deťom v rovnakej výške na každé z detí, pričom celkom nepochybne každé z detí má iné odôvodnené potreby, nakoľko je medzi nimi vekový rozdiel viac ako sedem rokov, čo samozrejme nevyklučuje určenie rovnakého výživného, avšak za predpokladu dôsledného preskúmania a zhodnotenia odôvodnených potrieb každého dieťaťa. Taktiež sa prvostupňový súd dôsledne nezaoberal posudzovaním pomerov otca v zmysle vyššie uvedeného, s poukazom na čo jeho závery obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku možno považovať za arbitrárne.

Ďalej odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu nevyplýva, či boli dodržané podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti otca mal. detí, nakoľko v zápisnici je len skonštatované, že otec detí má doručenie predvolania vykázané uložením.

V zmysle ust. § 47 ods. 2 O.s.p., ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Z obsahu spisu celkom nepochybne nevyplýva, že by sa otec detí v čase doručovania predvolania na pojednávanie v mieste doručenia zdržoval a pokiaľ aj áno a zásielka by sa považovala za doručení dňom, kedy bola vrátená súdu, teda dňa 15.10.2014, vzhľadom na termín pojednávania 16.10.2014, nebola dodržaná lehota na prípravu, ktorá v zmysle ust. § 115 ods. 2 O.s.p. je spravidla 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať, čo celkom nepochybne v danom prípade splnené nebolo.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného a v súvisiacich častiach nedoplatku na zročnom výživnom a trovách konania zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci súd prvého stupňa vec opätovne prejedná, v potrebnom rozsahu vykoná dokazovanie a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodní. V novom rozhodnutí súd rozhodne i o trovách konania.

Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.